

OTŁUKAĆ (5) *vb impf*

o oraz a jasne.

[*inf* otłukać.] ◇ *praes 1 sg* otłukam (2). ◇ *3 sg* otłuka (1). ◇ *3 pl* otłukają (1). ◇ *praet 3 sg f* otłukała (1). ◇ [3 *pl m pers* otłukali.]

Sł stp w innym znaczeniu, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w. s.v. otłuc.

1. *Bić kogoś; delumbare Calep* (1) : [Qualfo Tłukę otłukam/ wātłę. *UrsinGramm* 228.]

otłukać kogo, co (1): *Delumbo – Biodri obijam, otłukam. Calep* 302b; [ferimurque {othluka nas} *procella Glosy II nr 74/91.*]

2. *Oddzielać łupinę od ziarna [co]* (2) : [Aczkolwiek iest ieden rodzaj lnu ktory w náfzych łtronach przedlec zowią/ tego nie trzebá otłukać/ ále fámo náśienie z główek wyfkacze *Cresc 1571 188.*]

[*otłukać z czego*: sed ipsi vadant et colligant stipulas [...] albo ífamÿ yvřz bedv chodzicz mvřzely po polu. po łzczernÿłkv/ łbierayvc#łzbla {łzdebla} a łnych othlukaly plewÿ *TomZbrudzBrul Ex 5/7.*]

a. *Oddzielać łupinę od ziarna w stępie (kamiennym lub drewnianym naczyniu z tłuczkiem); pisare Mącz, Cn; (ex)pinsere Cn [co]* (2) : *Pisor, Stępkarz/ Zárnarz/ álbo krupiarz/ Który yágły álbo krupy czini/ w łtępách otłuka/ y w zárnách miele. Mącz* 301b.

otłukać z czego (1): *Piso, Tłukę ości álbo łufzcziny otłukam/ yáko z yęczmieniá y z profá. Mącz* 301b.

3. *Strącać owoce lub gałęzie z drzewa uderzając kijem lub prętem [co czym]* (2) : *A báby s łzefelinow/ przęślice dzyáláią/ Albo zoładz ná Dębye imi otłukáią. RejZwierz* 117, 117; [Drudzy záśię nigdy nie obrzezuią winá [...] / ále ie źerdziámi obijáią áby opádály ktore łą łuche/ áczkolwie drugdzie nie otłukáią ich ále im dopuřzczáią rość *Cresc 1571 317.*]

Synonimy: 1. *bić, obijać*; 3. *obijać, strącać.*

Formacje współrdzenne cf TŁUC.

Cf OTŁUKANIE, [OTŁUKAN]